

$$\boxed{10.16} \quad f_{Y|X}(y|x) = \frac{1}{x} \cdot \mathbb{1}[0 < y < x]$$

$$\begin{aligned} \text{a) } f(x, y) &= f_X(x) \cdot f_{Y|X}(y|x) = \\ &= \lambda^2 \cdot x \cdot e^{-\lambda x} \cdot \mathbb{1}[x > 0] \cdot \frac{1}{x} \cdot \mathbb{1}[0 < y < x] \\ &= \lambda^2 \cdot e^{-\lambda x} \cdot \mathbb{1}[0 < y < x] \end{aligned}$$

$$\begin{aligned} \text{b) } f_Y(y) &= \int_{-\infty}^{\infty} f(x, y) dx = \int_{-\infty}^{\infty} \lambda^2 \cdot e^{-\lambda x} \cdot \mathbb{1}[0 < y < x] dx = \\ &= \int_y^{\infty} \lambda^2 \cdot e^{-\lambda x} \cdot \mathbb{1}[0 < y] dx = \mathbb{1}[0 < y] \lambda^2 \cdot \int_y^{\infty} e^{-\lambda x} dx = \\ &= \lambda \cdot e^{-\lambda y} \cdot \mathbb{1}[0 < y], \quad \text{TFNA'T } Y \sim \text{EXP}(\lambda), \\ \text{TFNA'T } E(Y) &= \frac{1}{\lambda} \end{aligned}$$

$$\begin{aligned} \text{c) } E(Y|X=x) &= \int_{-\infty}^{\infty} y \cdot f_{Y|X}(y|x) dy = \\ &= \int_{-\infty}^{\infty} y \cdot \frac{1}{x} \cdot \mathbb{1}[0 < y < x] dy = \frac{1}{x} \int_0^x y dy = \frac{x}{2} \end{aligned}$$

ÉS VALÓBÁN: Y EGYENLETES $[0, X]$ -EN,

$$\text{TFNA'T } E(Y|X=x) = \frac{x}{2}$$

$$f_{X|Y}(x|y) = \frac{f(x, y)}{f_Y(y)} = \frac{\lambda^2 \cdot e^{-\lambda x} \cdot \mathbb{1}[0 < y < x]}{\lambda \cdot e^{-\lambda y} \cdot \mathbb{1}[0 < y]}$$

1. OLDAL

$$\textcircled{\star} = \lambda \cdot e^{-\lambda \cdot (x-y)} \cdot \mathbb{I}[\gamma < x] =: g(x)$$

HA $Z_1 \sim \text{EXP}(\lambda)$, AKKOR $Z_1 + \gamma$ SŰRŰSÉG-FÜGGVÉNYE PONT EZ A $g(x)$.

$$\begin{aligned} \text{ÍGY } E(\textcircled{\star} | Y = \gamma) &= \int_{-\infty}^{\infty} x \cdot g(x) dx = E(Z_1 + \gamma) = \\ &= E(Z_1) + \gamma = \frac{1}{\lambda} + \gamma \end{aligned}$$

$$\begin{aligned} \text{d) ISMERT VÉNY: } E(\textcircled{\star}) &= \int_{-\infty}^{\infty} E(\textcircled{\star} | Y = \gamma) \cdot f_Y(\gamma) d\gamma = \\ &= \int_{-\infty}^{\infty} \left(\frac{1}{\lambda} + \gamma \right) \cdot f_Y(\gamma) d\gamma \stackrel{\textcircled{\smile}}{=} \text{LAW OF UNCONSCIOUS STATISTICIAN} \end{aligned}$$

$$\textcircled{\smile} = E\left(\frac{1}{\lambda} + Y\right) = \frac{1}{\lambda} + E(Y) \stackrel{\text{b)}}{=} \frac{2}{\lambda}$$

e) HA Y ÉS Z_1 FÜGGETLENEK ÉS $\text{EXP}(\lambda)$ ELOSZLÁSÚAK ÉS $X = Y + Z_1$, AKKOR

$$f(x, \gamma) = \underbrace{f_Y(\gamma)}_{\lambda \cdot e^{-\lambda \gamma} \cdot \mathbb{I}[0 < \gamma]} \cdot \underbrace{f_{X|Y}(x|\gamma)}_{\lambda \cdot e^{-\lambda(x-\gamma)} \cdot \mathbb{I}[\gamma < x]} \stackrel{\text{UGYANAZ MINT (a), ÍGY}}{=}$$

$$\text{Cov}(X, Y) = \text{Cov}(Y + Z_1, Y) = \underbrace{\text{Cov}(Y, Y)}_{\text{BILINEARITÁS}} + \underbrace{\text{Cov}(Z_1, Y)}_{=0}$$

" $\text{Var}(Y) = \frac{1}{\lambda^2}$ " $=0$

Z.OLDAL

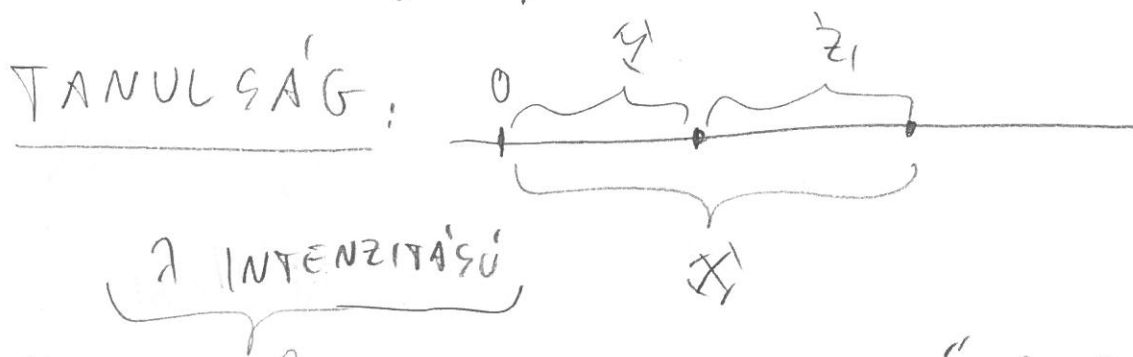
f) HA X ÉS Z_1 FÜGGETLENENK ÉS AZONOS ELOSZELÉSŰAK $\text{EXP}(\lambda)$ ELOSZELÉSSEL, AKKOR

$X + Z_1$ SÜ.FV-E : $(f_X * f_{Z_1})(x) = \text{KONVOLÚCIÓ} =$

$$= \int_{-\infty}^{\infty} f_X(y) \cdot f_{Z_1}(x-y) dy =$$

$$= \int_{-\infty}^{\infty} \lambda \cdot e^{-\lambda y} \cdot \mathbb{I}[y > 0] \cdot \lambda \cdot e^{-\lambda(x-y)} \cdot \mathbb{I}[x-y > 0] dy$$

$$= \lambda^2 \cdot e^{-\lambda x} \cdot \int_0^x 1 dy = \lambda^2 \cdot x \cdot e^{-\lambda x} \cdot \mathbb{I}[x > 0]$$

X EGY POISSON FOLYAMAT ELSŐ PONTJA

Z_1 A " " " " MÁSODIK " " "

Z_1 AZ ELSŐ ÉS MÁSODIK KÖZTI HÉZAG

EKKOR X ÉS Z_1 FÜGGETLENENK ÉS $\text{EXP}(\lambda)$

ELOSZELÉSŰAK, TOVÁBBÁ NA ISMEREM A

MÁSODIK PONT X HELYÉT, AKKOR AZ ELSŐ

PONT FELTÉTELES ELOSZELÉSA

EGYENLETES $[0, X]$ -EN, HASONLÓAN AZ

5.14-ES FELADATHOZ.

3. OLDAL

10.4 $X =$ TISZTA SZOROZATOK SZÁMA

$$A_i := \{i\text{-EDIK DOBÁS FE}\}, 1 \leq i \leq 10$$

$$B_i := \{i\text{-EDIK ÉS } i+1\text{-EDIK DOBÁS KÜLÖNBÖZIK}\}$$

$$B_i = (A_i \cap A_{i+1}^c) \cup (A_i^c \cap A_{i+1}), 1 \leq i \leq 9$$

$$X = 1 + \sum_{i=1}^9 \mathbb{1}[B_i] \quad (\text{VÁLTA'SOK SZÁMA PLUSZ EGY})$$

$$E(X) \stackrel{\text{L.N.}}{=} 1 + \sum_{i=1}^9 P(B_i) = 1 + 9 \cdot (p \cdot (1-p) + (1-p) \cdot p)$$

$$\text{Var}(X) = (?) \quad Y := X - 1, \quad \mathbb{1}[B_i] =: Y_i$$

q
 $\parallel$
 $P(B_i)$

$$\begin{aligned} \text{Var}(X) &= \text{Var}(Y) = \text{Cov}(Y, Y) = \\ &= \text{Cov}\left(\sum_{i=1}^9 Y_i, \sum_{j=1}^9 Y_j\right) = \sum_{i,j=1}^9 \text{Cov}(Y_i, Y_j) = (\star) \end{aligned}$$

$i=j$: $\text{Cov}(Y_i, Y_j) = \text{Var}(Y_i) = q \cdot (1-q)$

$|i-j| \geq 2$: $\text{Cov}(Y_i, Y_j) = 0$, MERT Y_i ÉS Y_j

FÜGGETLENEN, MERT Y_i MÁS ÉRMÉKTŐL FÜGG, MINT Y_j

$|i-j|=1$: $\text{Cov}(Y_i, Y_j) = E(Y_i \cdot Y_j) - E(Y_i) \cdot E(Y_j)$

q
 q

$\rightarrow = E(\mathbb{1}[B_i] \cdot \mathbb{1}[B_j]) = (\smiley)$

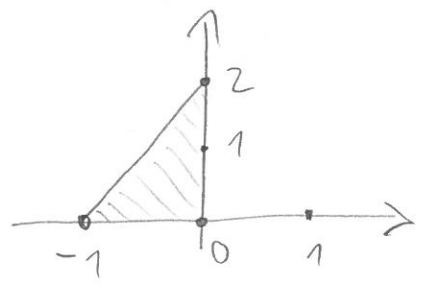
$$\textcircled{\text{ii}} = E(\mathbb{1}[B_i \cap B_j]) = P(B_i \cap B_j) = \textcircled{\text{ii}}$$

FELTÉNYE TÖRÜ, NOGY $j = i+1$

$$\begin{aligned} \textcircled{\text{ii}} &= P((A_i \cap A_{i+1} \cap A_{i+2}) \cup (A_i^c \cap A_{i+1} \cap A_{i+2}^c)) \\ &= p \cdot (1-p) \cdot p + (1-p) \cdot p \cdot (1-p) = \tilde{q} \end{aligned}$$

$$\textcircled{\text{iii}} = \underbrace{p \cdot q \cdot (1-q)}_{\text{DIAGONÁLIS TAGOK}} + \underbrace{2 \cdot p \cdot q \cdot (1-q)}_{\text{DIAG. FELETTI ÉS ALATTI TAGOK}}$$

10.12

(X, Y) KOVARIANCIÁ-MÁTRIXA:

$$C = \begin{pmatrix} \text{Var}(X) & \text{Cov}(X, Y) \\ \text{Cov}(X, Y) & \text{Var}(Y) \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} a & b \\ b & c \end{pmatrix}$$

$$\text{b) } \begin{pmatrix} \text{Var}(X) & \text{Cov}(X, Z_1) \\ \text{Cov}(X, Z_1) & \text{Var}(Z_1) \end{pmatrix}$$

$\text{Var}(X) = a$ ✓ BILINEARITÁS

$\text{Cov}(X, Z_1) = \text{Cov}(X, 7X + 2Y) =$

$$= 7 \text{Cov}(X, X) + 2 \text{Cov}(X, Y) = 7a + 2b$$

$$\text{Var}(Z_1) = \text{Cov}(Z_1, Z_1) = \text{Cov}(7X + 2Y, 7X + 2Y) \stackrel{\text{BIL.}}{=} 49$$

$$49 \cdot \underbrace{\text{Cov}(X, X)}_a + 7 \cdot 2 \cdot \underbrace{\text{Cov}(X, Y)}_b + 2 \cdot 7 \cdot \underbrace{\text{Cov}(Y, X)}_b + 2^2 \cdot \underbrace{\text{Cov}(Y, Y)}_c$$

5. OLDAL

10.13(a)

$$\text{Corr}(X, Y) = \frac{\text{Cov}(X, Y)}{\sqrt{\text{Var}(X) \cdot \text{Var}(Y)}}$$

(HA A KOVARIANCIA BELSŐ SZORZÁS, AKKOR A KORRELÁCIÓ A BEZÁRT SZÖG KOSZINUSZA)

$$X_i := \mathbb{1}[A_i], \quad A_i := \{i\text{-EDIK DOBÁS 1-ES}\}$$

$$Y_i := \mathbb{1}[B_i], \quad B_i := \{i\text{-EDIK DOBÁS 2-ES}\}$$

$$X = \sum_{i=1}^m X_i, \quad Y = \sum_{i=1}^m Y_i, \quad X \sim \text{BIN}(m, \frac{1}{6}), \quad Y \sim \text{BIN}(m, \frac{1}{6})$$

$$\text{Var}(X) = m \cdot \frac{1}{6} \cdot (1 - \frac{1}{6}) = \text{Var}(Y)$$

BILINEARITÁS

$$\text{Cov}(X, Y) = \text{Cov}\left(\sum_{i=1}^m X_i, \sum_{j=1}^m Y_j\right) = \sum_{i,j=1}^m \text{Cov}(X_i, Y_j) =$$

$$= \text{😊} \quad \text{HA } i \neq j, \text{ AKKOR } \text{Cov}(X_i, Y_j) = 0, \quad \text{MISZ FÜGGETLENEK}$$

$$\text{HA } i = j, \text{ AKKOR } \text{Cov}(X_i, Y_i) = \underbrace{E(X_i Y_i)}_{\frac{1}{6}} - \underbrace{E(X_i)}_{\frac{1}{6}} \cdot \underbrace{E(Y_i)}_{\frac{1}{6}}$$

$$\rightarrow = P(A_i \cap B_i) = 0, \quad \text{ÍGY}$$

$$\text{😊} = \sum_{i=1}^m \text{Cov}(X_i, Y_i) = -\frac{m}{36}$$

$$\text{Corr}(X, Y) = \frac{-m/36}{\sqrt{m \cdot \frac{5}{36} \cdot m \cdot \frac{5}{36}}} = -\frac{1}{5} \quad \text{NEGATÍVAN}$$

KORRELÁLT: X ÉS Y EGYMÁS ELLEN DOBGOZNAK

6. OLDAL

$$\boxed{10.22} \quad Y := X_1 + \dots + X_m$$

$$\Psi(i, x) := \mathbb{E}(X_i | Y = x)$$

ÁLL: $\Psi(i, x) = \Psi(j, x) \quad \forall i, j \in \{1, \dots, m\}$, HISZ

$X_1, \dots, X_m$ F.A.E. (FÜGGETLENEK ÉS AZONOS ELŐSZELÉSŰAK)

ÉS AZ $X_1 + \dots + X_m = x$ FELTÉTEL IS SZIMMETRIKUS.

$$\Psi(i, x) = \Psi(x)$$

$$x = \mathbb{E}(x | Y = x) = \mathbb{E}(Y | Y = x) = \mathbb{E}\left(\sum_{i=1}^m X_i | Y = x\right) =$$

LINEARITÁS

$$\sum_{i=1}^m \mathbb{E}(X_i | Y = x) = m \cdot \Psi(x)$$

TENÁT $\boxed{\Psi(x) = \frac{x}{m}}$, IGY $\mathbb{E}(X_1 | X_1 + \dots + X_m = x) = \frac{x}{m}$

10.6 LÉVÉN, HOGY AZ ELOSZLÁS FU. FOLYTONOS,
 ÍGY 1 VALÓSZÍNŰSÉGGEL $X_1, \dots, X_n$ MIND
 KÜLÖNBÖZŐEK, ÉS ÍGY EGYÉRTELMŰEN
 NAGYSÁG-SORRENDRE RENDEZHETŐEK.

BÁR MELYIK NAGYSÁG-SORREND UGYANOLYAN
 VALÓSZÍNŰ, ÍGY $\frac{1}{n!}$ MINDEN KONKRÉT
 NAGYSÁG-SORREND VALÓSZÍNŰSÉGE.

$A_i := \{ X_i \text{ REKORD} \}$ VÉGYÜK ÉSZRE:

- ① A_i CSAK $X_1, \dots, X_i$ EGYMÁS KÖZTI
 SORRENDZÉSTŐL FÜGG.
- ② A_i FÜGGETLEN $X_1, \dots, X_{i-1}$ EGYMÁS
 KÖZTI SORRENDZÉSTŐL.

① & ② $\Rightarrow A_1, A_2, \dots, A_n$ ESEMÉNYEK TEL-
 ZESEN FÜGGETLENENK.

① $\Rightarrow P(A_i) = \frac{1}{i}$

a) $E\left(\sum_{i=1}^n \mathbb{1}[A_i]\right) = \sum_{i=1}^n E(\mathbb{1}[A_i]) = \sum_{i=1}^n \frac{1}{i}$

b) $Var\left(\sum_{i=1}^n \mathbb{1}[A_i]\right) \xrightarrow{\text{FÜGGETLENSÉG}} \sum_{i=1}^n Var(\mathbb{1}[A_i])$
 $= \sum_{i=1}^n \frac{1}{i} \cdot \left(1 - \frac{1}{i}\right) = \sum_{i=1}^n \frac{i-1}{i^2}$